CAPITOLUL

Geografie şi organizare administrativ teritorială, meteorologie şi mediu înconjurător

1

Cuprins tabele pag.

Geografie şi organizare administrativ - teritorială

1.1. Poziţia geografică a judeţului 10

1.2. Altitudine 10

1.3. Principalele cursuri de apă 11

1.4. Principalele lacuri de acumulare (acumulări permanente) 11

1.5. Organizarea administrativă a judeţului la 31 decembrie 2017 11

Meteorologie

1.6. Precipitaţiile atmosferice (cantitatea lunară şi anuală) 11

1.7. Temperatura aerului (media lunară şi anuală)..... 11

1.8. Temperatura aerului (maxima absolută şi minima absolută lunară şi anuală)..... 12

Mediu înconjurător

1.9. Arii protejate 12

Teritorial

1.10. Suprafaţa, numărul de sate şi populaţia , pe localităţi..... 13

Sursa datelor
Surse administrative:

- Agenţia pentru Protecţia Mediului Călăraşi
- Administraţia Naţională „Apele Române" Direcţia Apelor Buzău - Ialomiţa - SGA Călăraşi
- Centrul Meteorologic Regional Dobrogea (date înregistrate la Staţia meteorologică Călăraşi)

Precizări metodologice

Judeţul reprezintă unitatea administrativ-teritorială tradiţională în România, alcătuită din oraşe şi comune, în funcţie de condiţiile geografice, economice, social-politice şi de legăturile culturale şi tradiţionale ale populaţiei.

Municipiul este un oraş cu un rol economic, social, politic şi cultural însemnat având, de regulă, funcţie administrativă.

Oraşul reprezintă o concentrare umană cu o funcţie administrativă şi un mod de viaţă specific ariilor urbane şi o structură profesională a populaţiei în care predomină cea ocupată în ramurile neagricole.

Comuna este unitatea administrativ-teritorială care cuprinde populaţia rurală unită prin comunitate de interese şi tradiţii, fiind alcătuită din unul sau mai multe sate (din care unul este reşedinţă de comună).

Satul este cea mai mică unitate teritorială, având caracteristicile aşezărilor de tip rural.

Cercetarea proceselor şi fenomenelor fizice din atmosfera terestră, care determină starea timpului şi clima, are la bază măsurătorile şi observaţiile meteorologice ce se efectuează permanent sau periodic în diferite puncte de pe suprafaţa globului terestru şi la diferite înălţimi în atmosfera liberă. Programul unitar al măsurătorilor şi observaţiilor, precum şi alte activităţi meteorologice se asigură prin colaborare internaţională în cadrul Administraţiei Naţionale de Meteorologie cu Organizaţia Meteorologică Mondială.

- **Staţia meteorologică** reprezintă punctul de pe suprafaţa terestră unde se efectuează observaţii şi măsurători asupra tuturor elementelor şi fenomenelor meteorologice, conform programului stabilit. Majoritatea observaţiilor, măsurătorilor şi determinărilor meteorologice de la staţii se efectuează pe platforma meteorologică situată pe un teren deschis, tipic pentru regiunea respectivă, cu dimensionarea standard de 26 m x 26 m.

Pentru cercetarea proceselor şi fenomenelor atmosferice şi pentru calculul diferiţilor parametri meteorologici şi climatici, este necesară raportarea observaţiilor şi măsurătorilor, care se realizează atât în spaţiu cât şi în timp.

- **Programul climatologic** reprezintă complexul observaţiilor şi măsurătorilor meteorologice ce se execută la staţii, după timpul solar mediu local, atât la termenele fixe, cât şi continuu în 24 de ore. Permanent,la termenele climatologice (1, 7, 13, 19 timp solar mediu local) se efectuează observaţii şi măsurători asupra: presiunii atmosferice, vântului, temperaturii şi umezelii aerului, temperaturii suprafeţei solului, nebulozităţii, precipitaţiilor, vizibilităţii orizontale.

Continuu, în tot cursul zilei şi nopţii se determină caracteristicile tuturor fenomenelor meteorologice (hidrometeori, litometeori, electrometeori, etc.)

- **Observaţiile asupra temperaturii aerului** constau în măsurarea temperaturii aerului la termenele stabilite şi în determinarea valorilor maxime şi minime ale acesteia în intervalele de timp dintre aceste termene.

Temperatura aerului se măsoară cu instrumente cu citire directă,psihrometrul cu ventilaţie artificială, termometrul de maximă cu mercur şi termometrul de minimă cu alcool şi cu aparate înregistratoare (termografe). Pentru ca instrumentele cu care se măsoară temperatura şi umezeala aerului să nu fie influenţate direct de radiaţia solară, de radiaţia terestră, de precipitaţii şi de rafalele vântului, ele se instalează în adăpostul meteorologic situat la 2 m înălţime deasupra solului.

- **Măsurarea cantităţilor de apă** ce provin din precipitaţii atmosferice sau care se depun din alţi hidrometeori se efectuează cu ajutorul pluviometrului,iar înregistrarea continuă a precipitaţiilor (lichide) se face cu pluviograful.Cantităţile de apă se măsoară zilnic la termenele climatologice(1,7,13,19) şi se exprimă prin grosimea stratului de apă căzută,în mm (1mm = 1 l/m ^{2}).
- **Resursele de apă** reprezintă potenţialul hidrologic format din apele de suprafaţă şi subterane în regim natural şi amenajat inventariate la începutul anului, din care se asigură alimentarea diverselor folosinţe.
- **Ariile naturale protejate,** conform O.U.G. nr. 57/2007, reprezintă zone terestre, acvatice şi/sau subterane, cu perimetrul legal stabilit şi având un regim special de ocrotire şi conservare, în care există specii de plante şi animale sălbatice, elemente şi formaţiuni biogeografice sau de altă natură, cu valoare ecologică, ştiinţifică sau culturală deosebită şi cuprind:
  - **rezervaţii ale biosferei** - arii naturale protejate al căror scop este protecţia şi conservarea unor zone de habitat natural şi a diversităţii biologice specifice;
  - **rezervaţii naturale** – arii naturale protejate al căror scop este protecţia şi conservarea unor habitate şi specii naturale importante sub aspect floristic, faunistic, forestier, hidrologic, geologic, speologic, paleontologic, pedologic;
  - **monumente ale naturii**– arii naturale protejate al căror scop este protecţia şi conservarea unor elemente naturale cu valoare şi semnificaţie ecologică, ştiinţifică, peisagistică deosebite;
  - **situri de importanţă comunitară** reprezintă acele arii care, în regiunile biogeografice în care există, contribuie semnificativ la menţinerea sau restaurarea la o stare de conservare favorabilă a habitatelor naturale;
  - **arii de protecţie specială avifaunistică** sunt acele arii naturale protejate ale căror scopuri sunt conservarea, menţinerea, şi acolo unde este cazul, readucerea într-o stare de conservare favorabilă a speciilor de păsări şi a habitatelor specifice, desemnate pentru protecţia speciilor de păsări migratoare sălbatice;
  - **zone umede de importanţă internaţională** sunt acele arii naturale protejate al căror scop este asigurarea protecţiei şi conservării siturilor natural cu diversitate biologică specifică zonelor umede;

Scurtă prezentare a judeţului

- Cu o suprafaţă de 5088 km^2, reprezentând 2,1% din teritoriul României, judeţul Călăraşi ocupă locul 28 ca mărime în rândul judeţelor ţării.

Situat în sud-estul Câmpiei Române, pe cursul Dunării şi al Braţului Borcea, **judeţul Călăraşi** este intersectat de paralela 44^0 20 latitudine nordică şi meridianul de 27^0 longitudine estică.

Se învecinează la nord cu judeţul Ialomiţa, la est cu judeţul Constanţa, la vest cu judeţul Giurgiu şi judeţul Ilfov şi la sud cu Bulgaria.

- Dispune de un **relief** în care caracteristica predominantă o reprezintă Câmpia Română, cu principalele sale componente:

- câmpia tabulară acoperită cu loess de tip Bărăgan, câmpie tabulară fragmentată de tip Burnas şi câmpie piemontană - deltaică sau terminală, de asemenea acoperită cu loess;
- lunci puternic aluvionate de tipul Argeşului sau Dâmboviţei şi lunci de tipul bălţilor (Dunărea);
- văi, văiugi largi şi bălţi de tip Mostiştea precum şi terase.

- **Clima** judeţului este temperat continentală cu regim omogen, ca urmare a uniformităţii reliefului de câmpie, caracterizat prin veri foarte calde şi ierni relativ reci.În extremitatea sudică a judeţului,se individualizează topoclimatul specific al Luncii Dunării, cu veri mai calde şi ierni mai blânde decât în restul câmpiei.

În anul 2017, temperatura medie anuală a fost de 12,5 ^{0}C, maxima anuală a fost de 40,4 ^{0}C(în data de 1 iulie 2017), iar minima anuală de –18,7^0 C(în data de 9 ianuarie 2017).

Temperatura maximă absolută înregistrată până în prezent pe teritoriul judeţului a fost de 44^{0}C la Valea Argovei (10 august 1957) ,iar minima absolută a fost înregistrată la Călăraşi pe 9 ianuarie 1938 (-30,0 ^{0}C).

- **Reţeaua hidrografică** a judeţului este tributară în totalitate fluviului Dunărea.

În afara râurilor Argeş şi Dâmboviţa, care prin sectoarele lor inferioare drenează partea de SV a judeţului, celelalte râuri de mai mică importanţă aparţin reţelei autohtone. Dintre acestea sunt de menţionat Mostiştea, cu izvoarele în judeţul Ialomiţa, Berza şi Zboiul.

Lacurile din judeţul Călăraşi sunt în general de natură antropică, reprezentate prin iazuri răspândite în majoritate pe valea Mostiştei şi afluenţii acestuia, pe Rasa, Luica, Zboiul, Berza şi Pasărea.

Dintre lacurile naturale trebuie menţionate, în primul rând, limanele fluviale situate de-a lungul Dunării precum şi lacurile: Mostiştea, Gălăţui şi Potcoava, amplasate pe cursul inferior al văii Berza. Lacurile de luncă mai numeroase altădată sunt reprezentate astăzi doar de Ciocăneşti şi Iezer Călăraşi din Lunca Dunării, Mitreni din Lunca Argeşului şi Tătarul din Lunca Dâmboviţei.

- **Fauna sălbatică** a judeţului este bogată în specii cinegetice, reprezentate prin: mistreţ, iepure, căprior, cerb, vulpi, porumbei, turturele, guguştuci, prepelite, grauri, sturzi, ciocârlani, gâşte, gârlite, raţe, lişiţe, găinuşi de baltă, sitari, etc.

În zona ariei protejate Iezer-Călăraşi se întâlneşte viezurele, lutra, cârtiţa, popândăul, şobolanul de apă, broasca ţestoasă, specii caracteristice zonei umede.

Referitor la fauna acvatică din lacurile judeţului şi din apele curgătoare ce brăzdează teritoriul acestuia, aceasta este reprezentată de: caras, crap, novac, sanger, şalău, ştiucă, somn, sturion şi scrumbie de Dunăre.

- **Resurse naturale**. Principala bogăţie naturală o constituie terenurile agricole care ocupă circa 84% din suprafaţa judeţului. Solurile constituite în cea mai mare parte din diferite tipuri de cernoziomuri şi din soluri aluvionale, au o fertilitate ridicată, ceea ce permite practicarea pe scară largă a agriculturii, predominant fiind caracterul cerealier al producţiei vegetale.

Pe Dunăre, între km 368-400 s-a dezvoltat un zăcamânt de agregate minerale (nisip, pietriş, bolovăniş), aflat în exploatare conform Legii 61/1998, Legea minelor.

Zăcământul se regenerează anual în funcţie de nivelul apelor Dunării.

În NV-ul judeţului, în zona comunei Ileana există un zăcământ de petrol aflat în exploatare.

Vegetaţia forestieră care ocupă 4,4% din suprafaţa judeţului este formată îndeosebi din speciile: plop euro-american, salcâm, stejar brumăriu, salcie albă, frasin de câmp, stejar peduncular, ulm, tei, arţar tătăresc.

O resursă naturală importantă o constituie şi fauna cu multitudinea de specii de interes cinegetic (menţionată anterior).

- Din punct de vedere al **organizării administrative** a teritoriului, la data de 31.12.2017, judeţul Călăraşi cuprindea: 2 municipii, 3 oraşe, 50 comune şi 160 sate. Oraşele principale: Călăraşi şi Oltenita.

1.1. POZIŢIA GEOGRAFICĂ A JUDEŢULUI CĂLĂRAŞI

Punctul extrem (localitatea)	Longitudinea	Latitudinea	Vecinii
Nord Vlăiculeşti	26°40'00"	44°35'11"	Jud. Ialomiţa
Sud Oltenita	26°38'31"	44°05'34"	Bulgaria
Est Borcea	27°45'17"	44°19'58"	Jud. Constanţa
Vest Postăvari	26°16'25"	44°19'58"	Jud. Giurgiu
	26°27'30"	44°46'20"	Jud. Ilfov

1.2. ALTITUDINE

Altitudine medie	46 m
Altitudine maximă	83 m
Altitudine minimă	8 m
Altitudine medie	
- municipiul Călăraşi	13 m

1.3. PRINCIPALELE CURSURI DE APĂ

Denumirea	Lungimea (km)
Fluviul Dunărea	150
Braţul Borcea	100
Râul Argeş	42
Râul Dâmboviţa	28
Râul Mostiştea	74

1.4. PRINCIPALELE LACURI DE ACUMULARE (acumulări permanente)

Denumirea	Suprafaţa (ha)
Iezer	2840
Frăsinet	1460
Gălăţui	610
Gurbăneşti	680
Fundulea	440
Măriuţa	246

1.5. ORGANIZAREA ADMINISTRATIVĂ A TERITORIULUI JUDEŢULUI CĂLĂRAŞI

Suprafaţa totală (km. pătraţi) - la 31 decembrie 2014.....	5088
Numărul oraşelor şi municipiilor	5
din care : municipii	2
Numărul comunelor	50
Numărul satelor	160

1.6. PRECIPITAŢIILE ATMOSFERICE (cantitatea lunară şi anuală)

-mm-

An 2017												
Ianuarie	Febr.	Martie	Aprilie	Mai	Iunie	Iulie	August	Sept.	Octomb	Noiemb	Decemb	Anuală
34,2	42,3	58,6	61,0	52,2	49,4	130,6	11,4	4,2	110,6	75,1	42,6	672,2

1.7. TEMPERATURA AERULUI (media lunară şi anuală)

-grade Celsius-

An 2017												
Ianuarie	Febr.	Martie	Aprilie	Mai	Iunie	Iulie	August	Sept.	Octomb	Noiemb	Decemb	Anuală
-4,3	1,7	9,0	11,0	16,6	22,7	23,9	24,1	20,1	12,4	7,6	4,8	12,5

1.8. TEMPERATURA AERULUI (maxima absolută şi minima absolută lunară şi anuală)

- grade Celsius-

	An 2017			
	Maxima absolută lunară	Minima absolută lunară	Maxima absolută anuală	Minima absolută anuală
Ianuarie	6,2	-18,7	-	-
Ziua	13	09	-	-
Februarie	21,0	-10,2	-	-
Ziua	28	02	-	-
Martie	24,0	0,1	-	-
Ziua	24	04	-	-
Aprilie	28,2	0,8	-	-
Ziua	28 şi 29	03	-	-
Mai	28,7	4,7	-	-
Ziua	31	18	-	-
Iunie	36,9	9,8	-	-
Ziua	29	06	-	-
Iulie	40,4	11,3	-	-
Ziua	01	15	-	-
August	38,6	11,1	-	-
Ziua	05	23	-	-
Septembrie	34,3	6,8	-	-
Ziua	02	25	-	-
Octombrie	27,4	2,0	-	-
Ziua	18	31	-	-
Noiembrie	19,6	-1,8	-	-
Ziua	13	30	-	-
Decembrie	19,0	-3,9	-	-
Ziua	16	22	-	-
Anul 2017			40,4	- 18,7
Ziua			(01.07.2017)	(09.01.2017)

1.9. ARII PROTEJATE

Denumirea ariei	Suprafaţa (ha)	Vegetaţia	Fauna
SCI – Sit de importanţă comunitară	**41623,0**	- pădure tip şleau de câmpie cu: stejar, stejar brumăriu, carpen, tei, frasin, vişin turcesc, etc.	- căprioru, mistreţul, iepurele,vulpea, cerbul carpatin,veverita,pisica sălbatică, fazanul,etc.
• ROSCI0022 Canaralele-Dunării;	25943,0		
• ROSCI0131 Oltenita- Mostiştea-Chiciu;	11540,0		
• ROSCI0319 Mlaştina de la Feteşti	2020,0		
• ROSCI0343 Pădurile din Silvostepa Mostiştei	2120,0		
SPA – Sit de importanţă specială avifaunistică	**60990,0**	- rogozul, papura, stuful, pipirigul, etc.	- gâsca cu gât roşu, rata cu cap alb, pelicanul comun, lebăda de iarnă, vidra, broasca de baltă, cormorani,stârci,egrete, pescăruşi etc.
• ROSPA0012 Braţul Borcea;	13097,0		
• ROSPA0021 Ciocăneşti – Dunăre;	904,0		
• ROSPA0038 Dunăre – Oltenita;	6022,0		
• ROSPA0039 Dunăre – Ostroave;	16224,0		
• ROSPA0051 Iezerul Călăraşi;	5001,0		
• ROSPA0055 Lacul Gălăţui;	813,0		
• ROSPA0105 Valea Mostiştea;	6578,0		
• ROSPA0136 Oltenita-Ulmeni	12351,0		
Rezervaţii ale biosferei şi zone umede de importanţă internaţională, în anul 2017			
- Zone umede de importanţă internaţională			
Braţul Borcea	**21529,0**	Judeţele: Călăraşi, Ialomita	
Ostroavele Dunării-Buceac-Iortmac	**81408,0**	Judeţele: Călăraşi, Constanţa	
Iezerul Călăraşi	**5009,0**	Judeţul Călăraşi	

1.10. SUPRAFAŢA, NUMĂRUL DE SATE ŞI POPULAŢIA, PE LOCALITĂŢI ALE JUDEŢULUI

Municipiul, Oraşul, Comuna	Suprafaţa totală (la 31.12.2014) (km.^{2})	Numărul satelor	Populaţia după domiciliu [1] (la 1.07.2018) - locuitori -
Total judeţ	**5088**	**160**	**311084**
Municipii şi oraşe	**505**	**8**	**124638**
Municipiul Călăraşi	133	-	76147
Municipiul Oltenița	104	-	27561
Oraş Budeşti	79	3	7617
Oraş Fundulea	107	2	6692
Oraş Lehliu Gară	82	3	6621
Comune	**4583**	**152**	**186446**
Alexandru Odobescu	61	3	2657
Belciugatele	79	5	2104
Borcea	389	1	8054
Căscioarele	26	1	1717
Chirnogi	198	1	7209
Chiselet	86	1	3238
Ciocăneşti	132	1	3955
Crivăţ	26	1	1970
Curcani	54	2	5412
Cuza Vodă	133	3	3958
Dichiseni	93	4	1779
Dor Mărunt	159	6	6738
Dorobanţu	103	3	2758
Dragalina	179	3	8630
Dragoş Vodă	127	3	2869
Frăsinet	87	6	1659
Frumuşani	72	6	5014
Fundeni	70	1	4762
Gălbinaşi	19	1	3645
Grădiştea	182	4	4732
Gurbăneşti	75	6	1110
Ileana	140	9	3100
Independenţa	57	3	3494
Jegălia	128	3	4178
Lehliu sat	57	2	2535
Luica	38	2	2076
Lupşanu	94	5	3061
Mânăstirea	122	3	5352
Mitreni	52	3	4068
Modelu	111	4	10584
Nana	77	1	2332
Nicolae Bălcescu	35	3	1587
Perişoru	214	3	5298
Plătăreşti	57	4	3421
Radovanu	60	2	3927
Roseţi	85	1	6450
Săruleşti	68	7	2929
Sohatu	83	2	2578
Şoldanu	42	2	3382
Spanţov	65	3	4721
Ştefan cel Mare	23	1	3299
Ştefan Vodă	72	1	2332
Tămădău Mare	41	7	2458
Ulmeni	55	1	4902
Ulmu	70	4	1287
Unirea	93	2	2722
Vâlcelele	68	2	1692
Valea Argovei	86	5	2390
Vasilaţi	65	3	4268
Vlad Tepeş	75	2	2053

[1] date provizorii

Notă: Până la finalizarea activităţii de cadastrare a ţării de către Agenţia Naţională de Cadastru şi Publicitate Imobiliară, datele privind suprafaţa vor rămâne blocate la nivelul anului 2014.